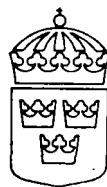

Konstitutionsutskottets betänkande

1987/88:34

om säkerhetskontroll vid sammanträde med
riksdagens kammare och utskott (förs. 1987/88:9)

KU
1987/88:34

Sammanfattning

Utskottet föreslår att en möjlighet öppnas att i extraordinära situationer utföra s.k. säkerhetskontroll av besökare till riksdagens åhörarläktare i samband med sammanträde med kammaren och till lokalen vid offentlig del av ett utskottssammanträde. Förslaget grundar sig på en utredning i vilken representanter för samtliga riksdagspartier medverkat.

Beslutet om säkerhetskontroll bör enligt utskottet fattas av talmannen. Under hänvisning härtill avstyrks en motion från vänsterpartiet kommunisterna som anser att beslutet skall fattas av talmanskonferensen. Vpk-ledamoten har reserverat sig mot beslutet.

I betänkandet framläggs förslag till lagstiftning i ärendet. Lagarna, som granskats av lagrådet, föreslås träda i kraft den 1 maj 1988.

Förvaltningskontorets förslag

Hemställan

I förslag 1987/88:9 hemställer förvaltningskontoret att riksdagen antar dels en lag om ändring i riksdagsordningen, dels en lag om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare.

Huvudsakligt innehåll

Riksdagen (KU 1985/86:6) uppdrog 1985 åt riksdagens förvaltningskontor att under parlamentarisk medverkning utreda behovet av skärpt kontroll i vissa fall vid inpassering till plenisalens åhörarläktare. Uppdraget gällde närmare bestämt om det för säkerhetsskyddet i riksdagen finns behov av en sådan särskild lagstiftning, som införts för domstolar genom lagen (1981:1064) om säkerhetskontroll vid domstolsförhandlingar.

Utredningen fann att det i speciella situationer föreligger ett behov att kontrollera om vapen eller andra föremål med vilka skada kan åstadkommas medförs till åhörarläktaren dolda i kläder eller väskor. Utredningen avsåg därvid särskilt situationer med allvariga hot mot personer som vistas i plenisalen. Utredningen, som ansåg att beslut om säkerhetskontroll borde fattas av talmannen, lade fram förslag dels till vissa ändringar i riksdagsordningen, dels till en särskild lag om säkerhetskontroll med den nyssnämnda

lagen om säkerhetskontroll vid domstolsförhandlingar som förebild.
Förvaltningskontoret hade ingen erinran mot utredningens förslag.

KU 1987/88:34

Motionen

I motion 1987/88:K28 av Lars Werner m.fl. (vpk) yrkas att beslutet om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare skall fattas av talmanskonferensen. Frågans betydelse för den politiska demokratin talar enligt motionärerna för att beslutet bör fattas i ett bredare forum än enbart hos talmannen eller, i förekommande fall, vice talman. Betydelsen av rättighetsinskränkningar anser motionärerna vara viktigare än de farhågor som framförs i förslaget om att inkallandet av ett beslutsorgan skulle fördröja handläggningen.

Beslut om offentliga utskottsutfrågningar

Sedan förvaltningskontoret framlade sitt förslag har riksdagen (KU 1987/88:18) beslutat om offentliga utskottsutfrågningar. Beslutet innebär att ett utskott med enkel majoritet kan besluta att ett sammanträde till den del det avser inhämtande av upplysningar helt eller delvis skall vara offentligt. I samband därmed har riksdagen bl.a. i tilläggsbestämmelsen 4.12.2 riksdagsordningen intagit regler för att säkerställa ordningen under utfrågningarna. Bestämmelserna motsvarar de ordningsföreskrifter som gäller för allmänhetens tillträde till plenisalens åhörarläktare vid kammarens sammanträden.

Utskottet

Riksdagen har vid upprepade tillfällen uttalat att öppenhet i vårt statskicks utgör en grundläggande förutsättning för vårt demokratiska samhällssystem och att detta förhållande självfallet skall präglar arbetet i riksdagen i dess egenskap av ledande statsorgan. Kontrollåtgärder som syftar till att förebygga brott eller förhindra störningar av allmän ordning och säkerhet kan innebära mer eller mindre kännbara inskränkningar i lagskyddade fri- och rättigheter. Vid bedömningen av vilka begränsningar som får göras skall särskilt beaktas vikten av vidast möjliga yttrande- och informationsfrihet. Detta gäller i hög grad politiska angelägenheter och därmed också allmänhetens tillträde till sammanträden med politiska församlingar.

I enlighet med förvaltningskontorets förslag bör emellertid en möjlighet införas för riksdagen att i vissa extraordinära situationer kunna besluta om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare. Utskottet anser att samma behov av säkerhetskontroll föreligger i samband med offentliga utskottsutfrågningar.

Förutsättningen för att säkerhetskontroll skall få äga rum är att det i samband med ett sammanträde med riksdagens kammare eller vid offentlig del av sammanträde med ett utskott kan befaras att brott kommer att begås som innebär allvarlig fara för någons liv, hälsa eller frihet eller för omfattande förstörelse av egendom. Vid kontrollen skall vapen och andra föremål som kan komma till användning vid sådana brott eftersökas. Kontrollen omfattar besökare till åhörarläktaren och lokaler för utskottens

sammanträden samt gäller undersökning av vad besökare bär på sig eller för med sig i väskor e.d. Besökare som inte underkastar sig säkerhetskontroll skall vägras tillträde till sammanträdet. Den som inte går med på undersökning av väskor eller annat föremål skall beredas tillfälle att lämna in föremålet till förvaring under besöket. Lämnas föremålet får tillträde till åhörarläktaren eller sammanträdeslokalen inte vägras. Påträffas ett sådant föremål som eftersöks, skall den som medför det – om föremålet inte tas i beslag – anmodas att lämna det ifrån sig. Lämnas inte föremålet får besökaren avlägnas från riksdagens lokaler. Om innehavaren av ett påträffat föremål är okänd får föremålet omhändertas.

Beslutet om säkerhetskontroll bör enligt utskottet fattas av talmannen och kan inte överklagas. Talmannen får, om särskilda skäl talar för det, undanta personer från kontrollen.

Kontrollen utförs av polisman efter anvisningar från polismyndigheten och med biträde av vaktpersonal vid riksdagen.

Kroppsvsitation som är av mer väsentlig omfattning skall verkställas i enskilt rum och om möjligt i vittnes närvaro.

Inom utskottets kansli har utarbetats dels ett förslag till lag om ändring i riksdagsordningen, dels ett förslag till lag om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare och utskott (*bilaga 1*).

Närmare motivering till lagförslagen

För den närmare motiveringen till lagförslagens bestämmelser hänvisas till den i utredningens rapport intagna motivtexten (s. 24-30).

Säkerhetskontrollen föreslås omfatta besökare till plenisalens åhörarläktare resp. den lokala utskottet sammanträder i vid utfrågningstillfället. Med besökare avses även journalister och pressfotografer men inte riksdagens ledamöter, den som kallas till en utfrågning eller dennes bisittare eller den i övrigt som skall närvara vid sammanträdet på grund av allmän tjänst. Att närmare ange detta i lagen har inte ansetts erforderligt.

Kontrollen bör hanteras på ett sätt som inte upplevs som integritetskränkande. I detta ligger bl.a. att särskild hänsyn bör tas till vederbörandes kön och etniska ursprung vid utförande och bevitnande av kroppsvsitation som inte sker med detektor.

Talmanskonferensen har tagit del av lagförslagen och inte haft några erinringar. Som tidigare nämnts har även lagrådet yttrat sig i ärendet (se *bilaga 2*).

Utskottet får med anledning av lagrådets yttrande anföra följande.

Förslag till lag om ändring i riksdagsordningen

En lag om säkerhetskontroll bör ses som ett komplement till bestämmelserna om tillträde till åhörarläktaren i tillägsbestämmelsen 2.4.1 riksdagsordningen och tillträde till offentlig del av utskottssammanträde i tillägsbestämmelsen 4.12.2 riksdagsordningen. Rätten att företa säkerhetskontroll har i det remitterade förslaget föreskrivits i dessa tillägsbestämmelser. Den närmare regleringen av säkerhetskontrollen införs i en särskild lag benämnd lagen om

säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare och utskott till vilken tilläggsbestämmelserna hänvisar.

Enligt lagrådets mening torde det inte krävas att bestämmelserna om säkerhetskontroll ges direkt i riksdagsordningen. Lagrådet anser det vara till fyllest att denna innehåller en föreskrift om att bestämmelser om säkerhetskontrollen finns i en särskild lag. Med en sådan lösning skulle – i likhet med vad som gäller för säkerhetskontrollen vid domstolsförhandlingar – uppnås att såväl förutsättningarna för kontrollen som formerna för denna finns i en lag. Lagrådet uttalar sig för en sådan lagteknisk lösning.

Utskottet godtar vad lagrådet sålunda förordat.

Förslag till lag om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare och utskott

1 §

Lagrådets förslag i denna del följer av att bestämmelser om säkerhetskontrollen enligt vad ovan anförts inte ges direkt i riksdagsordningen.

Utskottet biträder lagrådets förslag.

7 och 8 §§

Utskottet ansluter sig till vad lagrådet anför i anslutning till dessa paragrafer.

9 §

Lagrådet föreslår att paragrafen, i överensstämmelse med vad som stadgas i andra sammanhang, kompletteras med en föreskrift om att särskild hänsyn skall tas till den visiterades kön.

Utskottet kan instämma i lagrådets uppfattning att en bestämmelse härom bör tas in i lagen. Utskottet anser emellertid att en sådan bestämmelse är påkallad för att skydda den visiterades integritet oavsett könstillhörighet. Utskottet vill därför föreslå att till paragrafen fogas en andra mening av följande lydelse: "Kroppsvisitation får verkställas eller bevitnas endast av person, som är av samma kön som den som visiteras, om undersökningen inte sker genom detektor."

I övrigt har i lagförslagen vidtagits vissa redaktionella ändringar.

Sammanfattning av utskottets ställningstaganden beträffande lagförslagen

Med hänvisning till vad lagrådet anför lägger utskottet härmed fram förslag till lag om ändring i riksdagsordningen (*bilaga 3*) och till lag om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare och utskott (*bilaga 4*).

Av utskottets ställningstagande följer att utskottet avstyrker motion 1987/88:K28 att beslutet om säkerhetskontroll vid kammarens sammanträde skall fattas av talmanskonferensen. Vad motionärerna anför beträffande säkerhetskontroll vid offentliga utskottssammanträden föranleder ej heller något särskilt uttalande från utskottets sida.

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 maj 1988.

Utskottet hemställer

1. beträffande *förslag till ändring i riksdagsordningen* att riksdagen med anledning av förslag 1987/88:9 antar i *bilaga 3* intaget förslag till lag om ändring i riksdagsordningen,

2. beträffande *förslag till lag om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare och utskott*

att riksdagen med anledning av förslag 1987/88:9 och med avslag på motion 1987/88:K28 antar i *bilaga 4* intaget förslag till lag om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare och utskott.

Stockholm den 15 mars 1988

På konstitutionsutskottets vägnar

Olle Svensson

Närvarande: Olle Svensson (s), Anders Björck (m), Wivi-Anne Cederqvist (s), Birgit Friggebo (fp), Bertil Fiskesjö (c), Sören Lekberg (s), Elisabeth Fleetwood (m), Torgny Larsson (s), Bengt Kindbom (c), Nils Berndtson (vpk), Ulla Pettersson (s), Inger Koch (m), Ingela Mårtensson (fp), Ture Ångqvist (s) och Christina Pettersson (s).

Reservation

Beslutsordningen i fråga om säkerhetskontrollen

Nils Berndtson (vpk) anser

dels att det stycke i utskottets skrivning på s. 3 som börjar med "Beslutet om" och slutar med "från kontrollen" bort ha följande lydelse:

Beslutet om säkerhetskontroll bör – med hänsyn till frågans betydelse för den politiska demokratin – fattas i ett bredare forum än hos enbart talmannen, eller, i förekommande fall, vice talman. Enligt utskottet är talmanskonferensen ett lämpligt beslutsorgan härför om särskilda skäl talar för det bör talmanskonferensen få undanta personer från kontrollen.

dels att den mening som på s. 4 börjar med "Av utskottets" och slutar med "av talmanskonferensen" bort ha följande lydelse:

Beslutet om säkerhetskontroll bör som yrkas i motion 1987/88:K28 beträffande kammarens sammanträden fattas av talmanskonferensen.

dels att moment 2 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

2. beträffande *förslag till lag om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare och utskott*

att riksdagen med anledning av förslaget och motion 1987/88:K28 antar i bilaga 4 intaget förslag till lag om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare och utskott med följande såsom *Reservantens förslag* betecknad lydelse beträffande 2, 3 och 10 §§.

2 §

Beslut om säkerhetskontroll fattas av *talmannen*.

Beslut om säkerhetskontroll fattas av *talmanskonferensen*.

3 §

Säkerhetskontroll omfattar besökare till plenisalens åhörarläktare vid sammanträde med riksdagens kammare och till sammanträdeslokalen vid sammanträde med ett utskott. *Talmannen* får, om särskilda skäl talar för det, undanta personer från kontrollen.

Säkerhetskontroll omfattar besökare till plenisalens åhörarläktare vid sammanträde med riksdagens kammare och till sammanträdeslokalen vid sammanträde med ett utskott. *Talmanskonferensen* får, om särskilda skäl talar för det, undanta personer från kontrollen.

10 §

Talmannens beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Talmanskonferensens beslut enligt denna lag får inte överklagas.

De av lagrådet granskade förslagen

KU.1987/88:34

Bilaga 1

Underbilaga 1

1. Förslag till Lag om ändring i riksdagsordningen

Härigenom föreskrivs i fråga om riksdagsordningen¹ att tilläggsbestämmelserna 2.4.1 och 4.12.2 skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2.4.1

I plenisalen skall finnas särskilda platser för åhörare. Åhörare som uppträder störande kan genast utvisas. Om oordning uppstår bland åhörare, kan talmannen utvisa samtliga åhörare.

Besökare till åhörarläktaren skall på anmodan avlämna ytterkläder och väskor samt föremål, som kan användas för att störa ordningen i plenisalen, för förvaring under besöket på åhörarläktaren i för ändamålet avsedda utrymmen. Den som inte efterkommer sådan anmodan får vägras tillträde till åhörarläktaren.

Säkerhetskontroll får äga rum enligt föreskrifter som meddelats i lagen (1988:00) om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammar och utskott.

Ytterligare föreskrifter rörande tillträdet till åhörarläktaren finns i 34 och 36 §§ lagen (1983:953) om säkerhetsskydd i riksdagen.

4.12.2

Vid offentlig del av utskottssammanträde skall finnas särskilda platser för åhörare. Åhörare som uppträder störande kan genast utvisas. Om oordning uppstår bland åhörare, kan ordföranden utvisa samtliga åhörare.

Besökare till offentlig del av utskottssammanträde skall på anmodan avlämna ytterkläder och väskor samt föremål, som kan användas för att störa ordningen vid sammanträdet, för förvaring under besöket i för ändamålet avsedda utrymmen. Den som inte efterkommer sådan anmodan får vägras tillträde till sammanträdet.

Säkerhetskontroll får äga rum enligt föreskrifter som meddelats i lagen (1988:00) om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammar och utskott.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1988.

¹ Riksdagsordningen omtryckt 1985:1068.

2. Förslag till Lag om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare och utskott

KU 1987/88:34

Bilaga 1

Underbilaga 2

Härigenom föreskrivs följande.

1 §

Säkerhetskontroll enligt tilläggsbestämmelsen 2.4.1 tredje stycket riksdagsordningen får äga rum, om det till följd av särskilda omständigheter finns risk för att det i samband med ett sammanträde med riksdagens kammare kan komma att förövas brott som innebär en allvarlig fara för någons liv, hälsa eller frihet eller för omfattande förstörelse av egendom. Detsamma skall gälla säkerhetskontroll enligt tilläggsbestämmelsen 4.12.2 tredje stycket riksdagsordningen i samband med offentligt sammanträde med ett utskott.

2 §

Beslut om säkerhetskontroll meddelas av talmannen.

3 §

Säkerhetskontroll omfattar besökare till plenisalens åhörarläktare vid sammanträde med riksdagens kammare och till sammanträdeslokalen vid sammanträde med ett utskott. Talmannen får, om särskilda skäl talar för det, undanta personer från kontrollen.

4 §

Säkerhetskontroll utförs av polisman efter närmare anvisningar av polismyndigheten med biträde av vaktpersonal vid riksdagen.

5 §

Vid säkerhetskontroll skall vapen och andra föremål som är ägnade att komma till användning vid brott som avses i 1 § eftersökas. För detta ändamål får kroppsvisitation äga rum. Väskor och andra föremål som medförs till eller påträffas i riksdagens lokaler får undersökas.

6 §

Besökare som inte underkastar sig föreskriven säkerhetskontroll skall vägras tillträde till åhörarläktaren, eller, vid sammanträde med ett utskott, sammanträdeslokalen.

Besökare som inte tillåter undersökning av väska eller annat föremål skall, om det inte kan anses olämpligt, beredas tillfälle att lämna föremålet till förvaring. Lämnas föremålet till förvaring, får tillträde inte vägras.

7 §

Påträffas vid säkerhetskontroll något sådant föremål som avses i 5 § och tas det inte i beslag enligt bestämmelserna i rättegångsbalken, skall den hos vilken föremålet påträffas uppmanas att lämna det ifrån sig för förvaring. Ä

innehavaren till ett påträffat föremål okänd, får det omhändertas.

Den som inte efterkommer uppmaningen enligt första stycket får avlägnas från riksdagens lokaler.

KU 1987/88:34

Bilaga 1

Underbilaga 2

8 §

Föremål som lämnats till förvaring eller omhändertagits enligt denna lag skall förvaras på betryggande sätt. Om det begärs, skall bevis om att ett föremål har lämnats till förvaring eller omhändertagits utfärdas. Föremålet skall återlämnas till den som har lämnat det till förvaring eller från vilken det omhändertagits när denne lämnar riksdagens lokaler.

9 §

Kroppsvsitation som är av mera väsentlig omfattning skall verkställas i enskilt rum och om möjligt i vittnes närvaro.

10 §

Talmannens beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1988.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1988-03-01

Närvarande: f. d. justitierådet Erik Nyman, regeringsrådet Berglöf, justitierådet Lars K. Beckman.

Enligt protokoll vid sammanträde 1988-02-04 med riksdagens konstitutionsutskott har utskottet beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i riksdagsordningen,
2. lag om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare och utskott.

Förslagen har inför lagrådet föredragits av föredraganden i riksdagens utskottsorganisation, hovrättsassessorn Staffan Hansson.

Förslagen föranleder följande yttrande av lagrådet:

De föreslagna tilläggsbestämmelserna 2.4.1 och 4.12.2 i riksdagsordningen har utformats med utgångspunkt från att en grundläggande bestämmelse om säkerhetskontrollen skulle finnas i riksdagsordningen. Med en sådan utgångspunkt kan ifrågasättas om inte också de förutsättningar under vilka säkerhetskontroll skall kunna ske, beslutanderätten i fråga om säkerhetskontrollen och överklagbarheten av beslut om kontroll, borde regleras i riksdagsordningen. Detta kan ske på så sätt att bestämmelserna i dessa hänseenden i 1, 2, 3 och 10 §§ i förslaget till lagen om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare och utskott tas in i tilläggsbestämmelsen 2.4.1 och att en hänvisning till denna görs i 4.12.2. Lagen om säkerhetskontroll kan därvid begränsas till att enbart avse reglerna om säkerhetskontrollens utförande, dvs. 4–9 §§ i förslaget.

Lagrådet uttalar sig emellertid i det följande för en annan ordning.

Förslaget till lag om ändring i riksdagsordningen

2.4.1

Enligt lagrådets mening torde det inte krävas att bestämmelserna om säkerhetskontroll ges direkt i riksdagsordningen. Det bör sålunda vara tillfyllest att denna innehåller en föreskrift om att bestämmelser därom finns i en särskild lag. Med en sådan ordning uppnås i likhet med vad som gäller för säkerhetskontrollen vid domstolsförhandlingar att såväl förutsättningarna för kontrollen som formerna för denna finns i en lag. Detta är en lagteknisk lösning som lagrådet vill förorda. Om denna ordning väljs skulle tredje stycket i tilläggsbestämmelsen 2.4.1 kunna ges följande lydelse:

”Bestämmelser om säkerhetskontroll finns i lagen (1988:00) om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare och utskott.”

Samtidigt bör i fjärde stycket lämpligen orden ”föreskrifter rörande tillträdet” utbytas mot ”bestämmelser om tillträde”.

4.12.2

I fråga om det nya tredje stycket hänvisas till vad lagrådet anfört om tredje stycket i tilläggsbestämmelsen 2.4.1.

1 §

I paragrafen talas om säkerhetskontroll "enligt tilläggsbestämmelsen 2.4.1 tredje stycket riksdagsordningen" resp. "enligt 4.12.2 tredje stycket riksdagsordningen". De citerade orden bör enligt lagrådets mening utgå. Lagrådet föreslår vidare i förenklade syfte att paragrafen omformuleras på följande sätt:

"Säkerhetskontroll får äga rum, om det till följd av särskilda omständigheter finns risk för att det i samband med ett sammanträde med riksdagens kammare eller vid offentlig del av sammanträde med ett utskott kan komma att förövas brott som innebär en allvarlig fara för någons liv, hälsa eller frihet eller för omfattande förstörelse av egendom."

7 §

Lagrådet föreslår att första stycket sista meningen i förtydligande syfte ges följande lydelse:

"Finns inte någon känd innehavare till ett påträffat föremål, får det omhändertas."

8 §

Det finns i 7 § första stycket i förslaget en bestämmelse om omhändertagande av föremål. Ett sådant omhändertagande kan ske endast om det inte finns någon känd innehavare. I en sådan situation kan inte på begäran utfärdas något bevis om att föremålet omhändertagits och vidare kan föremålet inte återlämnas till någon från vilken det omhändertagits. Lagrådet föreslår därför den ändringen i lydelsen av den föreslagna 8 § att orden "eller omhändertagits" i paragrafens andra mening och orden "eller från vilken det omhändertagits" i tredje meningen utgår.

9 §

Paragrafen bör enligt lagrådet, i överensstämmelse med vad som stadgas i andra sammanhang, kompletteras med en föreskrift om att särskild hänsyn skall tas till den visiterades kön. Med beaktande av att detta främst torde vara påkallat i fråga om visitation av kvinna, föreslår lagrådet att till paragrafen fogas en andra mening av följande lydelse:

"Kroppsvitiation av kvinna får verkställas eller bevittnas endast av kvinna, om undersökningen inte sker genom detektor."

1. Förslag till Lag om ändring i riksdagsordningen

KU 1987/88:34
Bilaga 3

Häri genom föreskrivs att tilläggsbestämmelserna 2.4.1 och 4.12.2 riksdagsordningen¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2.4.1

I plenisalen skall finnas särskilda platser för åhörare. Åhörare som uppträder störande kan genast utvisas. Om oordning uppstår bland åhörare, kan talmannen utvisa samtliga åhörare.

Besökare till åhörarläktaren skall på anmodan avlämna ytterkläder och väskor samt föremål, som kan användas för att störa ordningen i plenisalen, för förvaring under besöket på åhörarläktaren i för ändamålet avsedda utrymmen. Den som inte efterkommer sådan anmodan får vägras tillträde till åhörarläktaren.

Bestämmelser om säkerhetskontroll finns i lagen (1988:00) om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare och utskott.

Ytterligare bestämmelser om tillträde till åhörarläktaren finns i 34 och 36 §§ lagen (1983:953) om säkerhetskydd i riksdagen.

4.12.2²

Vid offentlig del av utskottssammanträde skall finnas särskilda platser för åhörare. Åhörare som uppträder störande kan genast utvisas. Om oordning uppstår bland åhörare, kan ordföranden utvisa samtliga åhörare.

Besökare till offentlig del av utskottssammanträde skall på anmodan avlämna ytterkläder och väskor samt föremål, som kan användas för att störa ordningen vid sammanträdet, för förvaring under besöket i för ändamålet avsedda utrymmen. Den som inte efterkommer sådan anmodan får vägras tillträde till sammanträdet.

Bestämmelser om säkerhetskontroll finns i lagen (1988:00) om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare och utskott.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1988.

¹ Riksdagsordningen omtryckt 1985:1068.

² Senaste lydelse 1987:1299.

2. Förslag till Lag om säkerhetskontroll vid sammanträde med riksdagens kammare och utskott

Härigenom föreskrivs följande.

1 §

Säkerhetskontroll får äga rum, om det till följd av särskilda omständigheter finns risk för att det i samband med ett sammanträde med riksdagens kammare eller vid offentlig del av sammanträde med ett utskott kan komma att förövas brott som innebär en allvarlig fara för någons liv, hälsa eller frihet eller för omfattande förstörelse av egendom.

2 §

Beslut om säkerhetskontroll fattas av talmannen.

3 §

Säkerhetskontroll omfattar besökare till plenisalens åhörarläktare vid sammanträde med riksdagens kammare och till sammanträdeslokalen vid sammanträde med ett utskott. Talmannen får, om särskilda skäl talar för det, undanta personer från kontrollen.

4 §

Säkerhetskontroll utförs av polisman efter närmare anvisningar av polismyndigheten med biträde av vaktpersonal vid riksdagen.

5 §

Vid säkerhetskontroll skall vapen och andra föremål som är ägnade att komma till användning vid brott som avses i 1 § eftersökas. För detta ändamål får kroppsvisitation äga rum. Väskor och andra föremål som medförs till eller påträffas i riksdagens lokaler får undersökas.

6 §

Besökare som inte underkastar sig föreskriven säkerhetskontroll skall vägras tillträde till åhörarläktaren, eller, vid sammanträde med ett utskott, sammanträdeslokalen.

Besökare som inte tillåter undersökning av väska eller annat föremål skall, om det inte kan anses olämpligt, beredas tillfälle att lämna föremålet till förvaring. Lämnas föremålet till förvaring, får tillträde inte vägras.

7 §

Påträffas vid säkerhetskontroll något sådant föremål som avses i 5 § och tas det inte i beslag enligt bestämmelserna i rättegångsbalken, skall den hos vilken föremålet påträffas uppmanas att lämna det ifrån sig för förvaring. Finns inte någon känd innehavare till ett påträffat föremål, får det omhändertas.

Den som inte efterkommer uppmaningen enligt första stycket får avlägsnas från riksdagens lokaler.

KU 1987/88:34
Bilaga 4

8 §

Föremål som lämnats till förvaring eller omhändertagits enligt denna lag skall förvaras på betryggande sätt. Om det begärs, skall bevis om att ett föremål har lämnats till förvaring utfärdas. Föremålet skall återlämnas till den som har lämnat det till förvaring när denne lämnar riksdagens lokaler.

9 §

Kroppsvisitation som är av mera väsentlig omfattning skall verkställas i enskilt rum och om möjligt i vittnes närvaro. Kroppsvisitation får verkställas eller bevitnas endast av person, som är av samma kön som den som visiteras, om undersökningen inte sker genom detektor.

10 §

Talmannens beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1988.